

Polská vládní strana PiS vypovídá Istanbulskou úmluvu. Evropané ukazují prstem, Rada Evropy kárá zpátečníky

- CZ24 News | 11. srpna 2020

EU: V následujících řádcích naleznete komentář k rozhodnutí polské vládní strany PiS zahájit proces odstoupení od Istanbulské úmluvy, která podporuje genderovou a LGBT ideologii.

Evropská unie je pobouřena: Polsko podniká demonstrativní kroky, které zpochybňují jednu z hlavních liberálních hodnot EU – podporu sexuálních menšin. Varšava vypovídá Istanbulskou úmluvu o boji proti násilí na ženách, protože dokument podle Poláků ve skutečnosti ospravedlňuje homosexuální ideologii.

Rada Evropy odsuzuje rozhodnutí Polska odstoupit od Istanbulské úmluvy. Takové prohlášení učinila v pondělí generální tajemnice Rady Evropy Marija Pejčinović Burićová, která označila rozhodnutí Varšavy za „velmi politováníhodný krok zpět“. Odhodlání Varšavy odstoupit od Istanbulské úmluvy, kterou podepsalo všech 47 členských států Rady Evropy, vyvolalo nervózní reakce také v Evropském parlamentu.

Polské odhodlání

Vládnoucí konzervativní strana Právo a spravedlnosti (PiS), které předsedá Jarosław Kaczyński, však na odstoupení od Istanbulské dohody trvá. V nedávných volbách si strana udržela mocenský monopol. V barvách PiS vystupuje také současný prezident země Andrzej Duda.

Polský ministr spravedlnosti Zbigniew Ziobro již dříve nazval Istanbulskou úmluvu Rady Evropy „feministickým výplodem, který ospravedlňuje homosexuální ideologii,“ uvádí Deutsche Welle. Ziobro měl podle všeho na mysli, že konvence definuje genderové pohlaví nikoli jako pohlaví biologické – mužské nebo ženské, ale jako „sociálně vykonstruované atributy a role chování či jednání, jaké daná společnost považuje za příhodné pro ženy a muže“. Nyní ministr uvedl, že Varšava zahájí proces odstoupení Polska od této úmluvy.

„Tato úmluva neměla příliš velkou veřejnou podporu,“ vysvětlil bývalý poslanec polského parlamentu a ředitel Evropského střediska pro geopolitickou analýzu Mateusz Piskorski. „Naopak řada polských politiků a osobností veřejného života ostře kritizovala některá ustanovení této úmluvy. To souvisí zejména s ustanoveními, která zavádějí „progresivní“ postoj ve vztahu k situaci sexuálních menšin.“

Jak již dříve poznamenala BBC, nedávno zvolený kandidát Kaczyňského strany a úřadující prezident Duda během vlastní volební kampaně vyvolal pozdvižení, když prohlásil, že ideologie LGBT je „horší než komunismus“.

„Duda znovu vyhrál volby s mírným odstupem před Rafałem Trzaskowskim, který coby starosta Varšavy podepsal nepřiliš závazný slib na podporu gayské komunity v hlavním městě,“ uvedly americké noviny The Atlantic. V nich se uvádí, že není překvapením, že Duda ve své kampani bez skrupulí použil prohlášení krakovského arcibiskupa Marka Jędraszewského, který se vyjádřil o „duhovém moru“ ohrožujícím Polsko. Připomeňme, že ačkoli je Polsko podle ústavy sekulárním státem, téměř 87% občanů se hlásí ke katolickému vyznání.

Rozčarování v EU

Evropská unie se spoléhala na hlavního soupeře Dudy, bývalého varšavského starostu Trzaskowského, kandidáta liberální strany „Občanská platforma“ (OP). V době, kdy byla OP vládnoucí stranou, Polsko ratifikovalo Istanbulskou úmluvu. Pokud by se Trzaskowski stal prezidentem, pak by se na bruselském směru polské zahraniční politiky prudce oteplilo. A neměli bychom zapomenout, že euro-liberální Trzaskowski obdržel jen o něco méně hlasů než Duda, který vyhrál volby (51% ku 48,97%).

Jak uvedl politolog a expert na Polsko Stanislav Stremidlovski, pokud by se Trzaskowski „stal směrníkem pro tu část společnosti, která považuje vztahy s Evropskou unií za prioritu“, pak by strana PiS nesázela ani tak na USA, jako osobně na Donalda Trumpa, kterého Duda navštívil čtyři dny před volbami.

Odborníci poznamenávají, že Polsko provedlo útok na „feministickou a homosexuální konvenci“ v době, kdy Trump čelí tvrdé konfrontaci s americkými levicovými liberály. *„Toto rozhodnutí bylo diktováno globálním trendem, který přímo nesouvisí s konkrétními osobnostmi polské politiky. Jde o ideologickou konfrontaci, která začala Trumpovým vítězstvím v amerických prezidentských volbách v roce 2016,“* soudí Stremidlovski.

„Konflikt mezi americkými Demokraty a Republikány se změnil v konfrontaci ideologií, která hýbe nejen Spojenými státy nebo Polskem, ale také Evropskou unií,“ poznamenal Stremidlovski. *„V této souvislosti přichází polská konzervativní ideologie do konfliktu s ničivým levicovým hnutím, které vidíme mimo jiné v amerických masových protestech.“*

Polský politolog Piskorski nicméně předpovídá, že *„reakce USA bude sotva odpovídající, protože prezident Trump této otázce nevěnuje tolik pozornosti jako jeho demokratičtí soupeři. Mnoho polských partnerů ze západní Evropy, včetně Rady Evropy, již polskou vládu zkritizovalo,“* poznamenává Piskorski. Předpokládá však, že v tomto případě nedojde k žádné zvláštní ostrakizaci ze strany vedení Evropské unie – koneckonců nemluvíme tady o porušování norem EU, ale o dokumentu jiné struktury – Rady Evropy.

Následováníhodný příklad

„Neměli bychom ani očekávat, že Polsko, podobně jako Rusko, bude vyháněno z Parlamentního shromáždění Rady Evropy. Ve vztahu k Varšavě se používá mírnější postup,“ uvedl Piskorski. *„Ale existuje paradox. Přestože je Polsko jednou z nejvíce rusofobních zemí v Evropě, dnes mnoho Evropanů srovnává polský postoj k problému LGBT s ruským stanoviskem.“*

Odhodlání polského konzervativního vedení je možná dáno tím, že ani na úrovni vůdců zemí EU nepanuje jednota. Podle Stremidlovského dnes podobné procesy probíhají v Maďarsku a Rumunsku. *„A také v západní Evropě není všechno tak jednoznačné s přijetím uvedených liberálních hodnot – fanatickému respektu k představitelům LGBT komunity atd. Tyto názory jsou kritizovány a zpochybňovány,“* uvedl politolog.

Stremidlovski předpovídá, že *„nyní bude v EU na toto téma mnoho debat a prohlášení.“* Odborník však poznamenal, že na posledním summitu EU byl řešen jiný a důležitější problém – přidělení finančních prostředků na oživení evropské ekonomiky po koronaviru.

Nyní, kdy se řeší pro Polsko tak ožehavá otázka financování z Evropské unie, může se Varšava znovu ukázat Bruselu jako ambiciózní partner.

„A kdo teď může Polsku něco udělat? Ano, Evropský parlament bude ukazovat prstem, možná

Evropská komise učiní prohlášení. Ale to budou jen slova. Málokdo je schopen realisticky otrást polským odhodláním a zvrátit nastoupený směr Poláků k pravicovým konzervativním hodnotám,” uzavřel Stremidlovski.

Vzhledem k tomu, že Babišova vláda opětovně odsunula projednání Istanbulské úmluvy, doufejme, že si vezme z Polska, Maďarska (a Slovenska) inspiraci. A odvahu. V4 by tak opět mohla silně promluvit do zběsilostí Bruselu jedním hlasem.

Překlad: protiproud.cz